

1ste Behandling, for Resten en ret fylldig 1ste Behandling, der syntes at love ganske godt for Lovforslagets senere Skjæbne. Der blev ikke afgivet nogen Betænkning af vedkommende Udvalg, jeg konfereerede heller ikke med det og kjender altsaa ikke dets Stilling til Sagen, hvorfor jeg har anset det for rettest at fremsætte Forslaget i uforandret Stikfælse.

Det tredie Forslag er Forslag til Lov om Indførelse af det metriske System for Maal og Vægt. Vrede Medlemmer ville vist erindre, at et saadant Forslag tidligere har foreligget her; det gik i lignende Retning, ja jeg kan gjerne sige, at det forelaa i den samme Form som dette. Allerede i 1873 blev der nedsat en Kommission til at gjøre Forslag til Indførelse hos os af det metriske System, og i Henhold til dennes Betænkning blev der i Rigsdagssamlingen 1876—77 fremsat et Forslag til Indførelse af Systemet, som det dog ikke lykkedes at gennemføre. Der blev gjort forskjellige Betænkneligheder gjældende derimod, navnlig Hensynet til Sædvanen, Hensynet til Forholdene, som de havde udviklet sig i den mindre, daglige Handel og Wandel, og det er jo Betænkneligheder, der naturligvis havde deres Betydning. Men lige overfor dem staar naturligvis det Krav, der stilles dels af Storhandelen og Industrien, der deltager i Omsætningen med Udlandet, dels fra alle deres Side, der have med den internationale og mellemrigske Regnskabsførelse at gjøre, og dels fra dem, der med videnskabelige Formaal for Die have maattet benytte det metriske System. At dette System jo er rationelt, kan der ikke være Spørgsmaal om; og jeg kan da ogsaa antage, at de praktiske Betænkneligheder ere mindre nu, efter at vi hos os have faaet gennemført Møntloven uden mindste Vanskelighed — den kan jo nok antages nu at være gaaet over i Blodet hos Folk uden at volde nogen Gene, og efter at vi tillige have set, at Tyskerne nu i en Række af Aar have kunnet færdes godt i dette System, og at Sverig-Norge, hvor Forholdene næppe kunne antages at være væsentlig forskjellige fra vore, har gennemført Systemet og gennemført det med en vis Lethed. Jeg har derfor ikke troet at kunne unddrage mig for at bringe Sagen frem paany, særlig ogsaa fordi jeg fra mange Sider er bleven anmodet derom, og jeg skal nu kun anbefale Lovforslaget til Thingets velvillige Overveielse.

Det næste Forslag er Forslag til Lov om Statsbanedriftens Ordning. Der har oftere været gjort Forsøg paa at gennemføre Noget i denne Retning, og jeg har i Fjor bebudet, at jeg haabede at kunne naae

der. Medens de Forslag, som tidligere have foreligget, have været smaa, saa er dette i Virkeligheden et meget fylldigt Forslag, som er ledsaget af meget tydelige Oplysninger i Anmærkninger og Bilag, som jeg vil anbefale til nærmere Overveielse og Granskning. Der er tillige paa dette Forslag taget Hensyn til det af Mange ofte fremsatte Ønske om at faae Forholdet mellem Statsbanernes Organisation og Finantsloven ordnet, idet det er antydet, hvorledes man har tænkt sig Finantslovbevillingerne indrettede, naar Organisationsforslaget er blevet gennemført. Forslaget gaar ud paa dels selvfølgelig en Organisation med de dertil knyttede Lønningsforhold, som væsentlig slutte sig til, hvad der allerede midlertidig er ordnet, og dels paa at ordne paa en saartet Maade Pensions- og Understøttelsesforholdene ved Jernbanerne, hvilke Forhold, som bekendt, nu ere meget forskjelligartet indrettede og meget kombinerede; man har jo i Finantsudvalget ofte havt Leilighed til at beskæftige sig med denne Sag. Her er foreslaaet en bestemt, jeg kan gjerne sige legal, Understøttelse baade for de egentlige Embedsmænd, hvem der, i Henhold for Resten ogsaa til de indtil nu gjældende Regler, dekureres 5 pCt. af deres Lønning, og for en anden Klasse noget lavere staaende Embedsmænd og Funktionærer, af hvis Lønninger der dekureres 2½ pCt., saaledes altsaa at de bidrage Noget selv, og endelig er der foreslaaet her, hvad jeg tror er nyt, at enhver, der er fast knyttet til Statsbanedriften, ogsaa som Arbejder, naar han har tjent i 10 Aar, og naar han gaar af paa Grund af en ham utilregnelig Aarsag, faaer Ret til Pension eller Understøttelse, hvad man nu vil talde det. Jeg skal iøvrigt henvise til de udførlige Anmærkninger og Bilag, som ledsage Lovforslaget, idet jeg anbefaler Sagen til Thingets Velvillie. Endvidere har jeg at fremsætte et Forslag til Lov om Grundafstaaelse m. m. i Anledning af Udvidelser af Statsbanerne. Vrede Medlemmer ville vist erindre, at der oftere har været forhandlet om dette Spørgsmaal her, i det Mindste har jeg havt Leilighed til gjentagne Gange at udtale mig om Usikkerheden af denne Sags Ordning. Nu er Forholdet det, at ved nye Jernbaneanlæg faar man Expropriationsretten, naar Loven vedtages, men ved de Udvidelser af Jernbaneanlægene, som ske gennem Finantsloven, maa man kjøbe Arealerne i dyre Domme og betale den Pris, som de Vedkommende forlange. Derfor foreslaas nu her Expropriationsretten udvidet ogsaa til saadanne Anlæg, som ske i Kraft af en Be-